

ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่การปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอาจเป็นการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ และในกรณีที่ศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว แม้ยังไม่มีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาหรือมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้ว แต่ยังไม่ได้นำส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ศาลชั้นต้นอาจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้ประกอบกับปัจจุบันศาลมีอำนาจใช้มาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สอดคล้องกันเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้ต้องหาหรือจำเลยในระหว่างการพิจารณาคดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประธานศาลฎีกาจึงวางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยตนเอง หรือผู้ที่เป็นเครือญาติหรือเกี่ยวพันโดยทางสมรสหรือในทางการทำงานกับผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องเสนอหลักประกันใด ๆ มาพร้อมกับคำร้อง

เมื่อมีคำสั่งปล่อยชั่วคราว หากศาลเห็นว่าจำเป็นต้องใช้มาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายกับผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลพิจารณาใช้วิธีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติและมาตรการกำกับดูแลก่อน ถ้าวิธีการดังกล่าวยังไม่เพียงพอ ศาลอาจให้ผู้ยื่นคำร้องทำสัญญาประกันด้วยตนเองด้วยก็ได้ กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความเสี่ยงสูงที่จะหลบหนีหรือไปก่อภัยอันตรายขึ้นอีก ศาลจะสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวร่วมด้วยก็ได้

การเรียกหลักประกันให้กระทำได้เมื่อศาลเห็นว่าวิธีการตามวรรคสองยังไม่เพียงพอต่อการป้องกันการหลบหนีหรือก่อภัยอันตราย หรือเป็นกรณีที่เกี่ยวกับการทุจริตฉ้อฉลอันมีผลกระทบต่อสาธารณชนส่วนรวมหรือการค้ายาเสพติดให้โทษที่พฤติกรรมแห่งคดีก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมอย่างร้ายแรง”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ในคดีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๕ ปี เมื่อจำเลยยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา หากจำเลยไม่เคยถูกคุมขังมาก่อน หรือได้รับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ และไม่มีพฤติการณ์ จะหลบหนีหรือก่อเหตุร้ายใด ๆ ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่จำเป็นต้องส่งให้ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง

ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา หากจำเลยไม่เคยถูกคุมขังมาก่อนหรือได้รับการปล่อยชั่วคราว ในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ และไม่มีพฤติการณ์จะหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายใด ๆ แม้จำเลยยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาหรือยังไม่ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์หรือฎีกา ศาลที่มีอำนาจ อาจมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวโดยใช้วิธีการอย่างเดียวกับศาลล่างหรือจะใช้วิธีการที่เข้มงวดเพิ่มขึ้นก็ได้”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อ ๘/๑ และข้อ ๘/๒ แห่งระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เมทินี ชโลธร

ประธานศาลฎีกา